

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:

11.Gf.40.234/2025/7-II.

A felperes:

felperes1

cím2

A felperes képviselője:

SzecsKay Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Dezső Róbert ügyvéd)

cím1

Az alperes:

alperes1

cím4

Az alperes képviselője:

Nádasdy Ügyvédi Iroda (dr. Sieber–Fazakas Eszter ügyvéd)

cím5

A per tárgya:

Gazdasági társaság vezető tisztségviselője felelősségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság:

Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat kelte:

2025. június 12.

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

26.G.42.567/2024/21-I. számú ítélete

A fellebbezést benyújtó fél:

alperes 22. sorszám alatt

R é s z í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekinti, azt megváltoztatja és a felperes elsődleges keresetét elutasítja, továbbá az elsőfokú ítéletnek a felperes perköltségére, valamint az eljárási illeték megfizetésére kötelező rendelkezését mellőzi.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 90.000 (Kilencvenezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú részperköltséget.

Kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg 48.000 (Negyvennyolcezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlája javára.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az alperes a cég1 (a továbbiakban: adós) ügyvezetője volt 2015. november 6-tól 2019. február 5-ig. Ezen kívül a cég1 tagjának, az cég2 ügyvezetője, továbbá a kapcsolt cég3 igazgatósági tagja volt. Mindhárom cég a németországi központú csoport1 csoporthoz tartozik, amely főleg gyermekeknek szánt rendezvények, kiállítások szervezésével és lebonyolításával foglalkozik. Az csoport1 csoport 2014-ben felhasználási engedélyt szerzett a cég5-től az rajzfilmcím1 animációs rajzfilmhez kapcsolódó jogokra egy utazó kiállítás megtervezésének, legyártásának és lebonyolításának céljából. A licencia szerződésben a kiállítás költségvetése 3.000.000 USD-ben került meghatározásra.

[2] A kiállítás megvalósítása érdekében 2016. július 29. napján a felperes mint hitelező és az alperes által vezetett társaság – a cég1 – között kölcsönszerződés (a továbbiakban: első kölcsönszerződés) jött létre. Ennek értelmében az alperes vezette társaság a 2.000.000 eurós összegű kölcsönt nyolc egyenlő – egyenként 250.000 euró összegű – részletben volt köteles visszafizetni. A felek a szerződés 2.1. pontjában megállapodtak abban, hogy az első kiállítást legkésőbb 2017. március 1. napján kell megnyitni.

[3] 2016. október 21. napján a felperes és az adós az első kölcsönszerződésben foglalt követelés biztosítására 2.000.000 euró összeg erejéig jelzálogszerződést is kötött, egyedileg meghatározott zálogtárgyakra.

[4] A kiállítás kölni megnyitására – amely az öt évre tervezett világkiállítás első helyszíne volt – az eredetileg tervezett 2017. március 1. napi megnyitást követő két hónappal került sor és az 2018. január 6-ig volt látogatható. A bevétel jelentősen elmaradt a várakozásoktól.

[5] Időközben – 2017. június 27. napján – a felperes és az adós között újabb kölcsönszerződés jött létre (a továbbiakban: második kölcsönszerződés), amelyben a felperes az adós részére további 300.000 euró összegű kölcsönt nyújtott. A szerződésben rögzítették, hogy az adós cég kifizetéseihez való döntésekhez a felperes megbízott kapcsolattartója – név1 – jóváhagyása szükséges.

[6] A kölni kiállítás kapcsán várt bevétel elmaradása miatt a felperes képviselői és az alperes új helyszínek felkutatását, a kiállítás Kínába való áttelepítését kezdeményezték, eziránt tárgyalásokat folytattak.

[7] Az adós a részletfizetési kötelezettségeit nem teljesítette. Az adós ellen 2019. május 16. napján felszámolási eljárás indult. A felperes az adóssal szemben fennálló (első) kölcsönszerződésből eredő követelését a felszámolási eljárásban bejelentette, a felszámoló azt elismerte, követelésként nyilvántartásba vette. A 2020. augusztus 3-i felszámoló általi tájékoztatásban foglaltak szerint a hitelezői igények részbeni kielégítésére a felszámolási közbenső mérleg fordulónapján vagyon nem állt rendelkezésre.

[8] A felperes a 2021. május 21-én benyújtott keresetében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy az alperes a cég1 adós fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését követően a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezzel okozati összefüggésben a felperes mint hitelező 2.638.553 euró összegű követelésének teljes mértékben történő kielégítése más okból megghiúsulhat.

Másodlagosan annak megállapítását kérte, hogy az alperes az adós fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését követően a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezzel okozati összefüggésben a gazdálkodó szervezet vagyona 561.512.000 forinttal csökkent.

Kérte továbbá az alperest a perköltségei megtérítésére is kötelezni.

[9] Az alperes a felperes keresetének elutasítását és a perrel felmerült költségei megtérítését kérte. Vitatta, hogy a cég1 a megjelölt időpontban fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. Hivatkozása szerint az alperesnek nem felróható, hogy a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 31. §-ában foglalt kötelezettségeit nem teljesítette, hivatalosan is tájékoztatta a felszámolót arról, hogy nincs hozzáférése a cég1 dokumentumaihoz, mivel a cég teljes dokumentációja a felszámolási eljárást megindító ügyvédi irodánál volt. A felperes továbbá nem tud olyan magatartást állítani, amely miatt a hitelezői igények teljes mértékben történő kielégítése megghiúsulhatott volna.

[10] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaptalannak találta, ezért azt elutasította. Határozatát a Cstv. 33/A. § (1), (3), (4) és (5) bekezdésére, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. § (1) bekezdésére alapította.

[11] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2024. szeptember 18. napján kelt ügyszám2/9-II. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A jogi képvisellel felmerült másodfokú perköltséget mindkét fél oldalán 30.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjban, a le nem rótt fellebbezési illetéket 48.000 forintban állapította meg.

Rámutatott, hogy a bíróság a Pp. 342. § (1) bekezdése szerint a kereseti kérelemhez kötve van, így döntése nem terjedhet túl a felperes által érvényesített jog alapjául megjelölt tényeken, amelyhez a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés alkalmazása szempontjából elválaszthatatlanul hozzátartozik a vezető tisztségviselő magatartása miatt bekövetkező vagyoni hátrány alapjául szolgáló, a károkozáshoz vezető tények előadása is [Pp. 170. § (2) bekezdés c) pont].

A felperes a vagyonsökkenéshez vezető konkrét, a hitelezők érdekeit sértő egyéb vezetői magatartások tekintetében a perfelvételi nyilatkozataiban többek között azt adta elő, hogy az alperes a zálogtárgyakat nem adta át a felperesnek, sem a felszámolónak, azokat rosszhiszeműen magával vitte Németországba, így még a meglévő felperesi tőkekövetelés egy részét biztosító vagyontárgyakat sem adta át, azok hollétéről felvilágosítást nem adott. Hivatkozott továbbá egyéb, az alperes felelősségét megalapozó magatartásokra. Az elsőfokú bíróság azonban nem értékelte a felperes által az alperesi magatartásokra vonatkozó összes, a perben egyébként jelentősnek minősülő felperesi állítást, megsértve ezzel a Pp. 279. §-át. Mivel ezek a felperes perfelvételi nyilatkozatainak részét képezték, így az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 341. § (1) bekezdését is, döntése ugyanis nem terjedt ki a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 381. §-a alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Előírta, hogy az elsőfokú bíróságnak az új eljárást a perfelvételi szaktól kell lefolytatnia [Pp. 386. § (2) bekezdés d) pontja]. Ennek során elsődlegesen figyelemmel kell lennie arra, hogy az éves beszámoló letétbehelyezési és közzétételi kötelezettség elmulasztásából – a fentiek szerint – nem következik a hitelezői követelések kielégítésének az esetleges vagyonsökkenésen túlmutató, egyéb okból történő megghiúsítása.

[12] A Fővárosi Törvényszék a 26.G.42.567/2024. számon folytatódó eljárásban a 2025. június 12-én 21-I. sorszámon meghozott ítéletében megállapította, hogy az alperes, mint a cég1 adós vezető tisztségviselője a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezzel okozati összefüggésben a hitelezők követelésének teljes mértékben történő kielégítése más okból megghiúsulhat. Megállapította továbbá, hogy az alperes felelősségének a mértéke 836.450.544 forint. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.169.000 forint perköltséget.

[13] Rögzítette, hogy a felperes keresetében a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés első és második fordulatra alapítottn is kérte az alperes felelősségének megállapítását.

[14] Az elsőfokú bíróság egyetértett a felperes részéről a bíróság engedélyével becsatolt név3 igazságügyi szakértő által készített magánszakértői véleményben foglaltakkal abban, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének kezdő időpontja 2017. március 1. napja volt, amikor az adós a kölcsönszerződésből eredő kötelezettségeinek

nem tett eleget. Bár nem vitásan a befektető felperes a felmondási jogosultságával nem élt, a törvényszék osztotta a magánszakértő megállapításait abban, hogy mindez nem befolyásolja a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját.

[15] A törvényszék a felperes perbeli álláspontjával egyezően megállapította, hogy a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében foglalt feltétel bekövetkezésére tekintettel a perben a bizonyítási teher megfordult, így – az általános szabályoktól eltérően – az alperesnek kellett bizonyítania, hogy a vezetői tisztségének időtartama alatt a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően nem vállalt az adós cég pénzügyi helyzetéhez képest indokolatlan üzleti kockázatot, illetve a vezető tisztségviselő alperes a feladatai ellátása során az ilyen tisztséget betöltő személyektől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós gazdálkodó szervezet legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében.

[16] A felperes elsődlegesen azon tényállási elemre hivatkozott, amely akkor valósulhat meg, amikor a vezetői feladatoknak a hitelezői érdekek figyelmen kívül hagyásával történő ellátásával a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése más okból meghiúsulhat. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a bírói gyakorlat e perekben megköveteli, hogy a felperes a keresetében jelölje meg a „más okot”. Ismertette, hogy a felperes e körben a 2025. január 3. napján a bíróságra érkezett 8. sorszám alatti beadványa 3.1. pontjában foglaltakkal pontosította az előadását. Azt állította, hogy az alperes azon szándékos magatartása vezetett az adós társaság felszámolásához, hogy bár a források rendelkezésre álltak azoknak a számláknak a kielégítésére, amelyek megfizetésének hiánya vezetett a felszámolási eljárás elrendeléséhez, azonban azokat mégsem fizette ki az adós társaság, ennek tényét maga az alperes is elismerte ellenkérelmében. Mindez pedig a fizetéseképtelenség 2017. március 1-i bekövetkeztét követően, 2018. második felében történt. Az alperesnek kész terve volt arra, hogy a kiállítás más helyszíneken mégis megvalósuljon – ami egyébként a hitelezői érdekek szem előtt tartását jelenthette volna –, ugyanakkor e kész terv ellenére pár hónappal ezt követően maga döntött úgy, hogy 10.000-19.000 euró tartozás miatt az egész céget „bedönti” és felszámolásba juttatja. Ez a felperes álláspontja szerint passzív magatartás volt, mivel az alperes tétlenül nézte azt, hogy az adós a csekély mértékű tartozás következtében felszámolás alá kerül.

[17] Mivel a felperes által előadottakat az alperes vitatta, a fordított bizonyítási teher bekövetkeztére tekintettel az alperesnek kellett bizonyítania, hogy vezető tisztségének időtartama alatt a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően feladatai ellátása során magatartása nem okozta a hitelezői igények kielégítése meghiúsulását. Az alperes e körben azzal érvelt, hogy jóhiszeműen járt el, mivel az ügyvédi iroda igényéről tájékoztatta a felperest, aki tudomással bírt a felszámolási eljárás megindulásáról is. A cég 10 Iroda számláinak megfizetésével a felperes a felszámolási eljárás megszüntetését kezdeményezhette volna.

[18] Az elsőfokú bíróság e körben a felperes pontosított érvelését osztotta, amely szerint a jogi képvisellel kapcsolatos költségek megtérítésével az alperes elháríthatta volna

az adóst fenyegető felszámolási eljárást. E költségek esetleges más által történő megfizetése a hitelezők érdekeinek érvényesítésében való könnyelmű bizakodásnak minősül, ami a felelősség alóli mentesüléshez a törvényszék álláspontja szerint nem elegendő. Azt is alappal sérelmezte a felperes az elsőfokú bíróság szerint, hogy az alperes saját kapcsolt vállalkozása, az cég3 felé fennálló tartozásait fizette ki, mely tartozás kapcsán nem merült fel a felszámolásba fordulás fenyegetése. Az alperes ezzel a saját kapcsolt vállalkozását előnyben részesítette és a további hitelezők érdekeit nem vette figyelembe.

[19] Az alperes hivatkozott arra is, hogy névlt az adós árnyékvezetőjének tekinti, mivel az alperes általi kifizetések minden esetben a felperes kijelölt kapcsolattartója, névlt jóváhagyásával és aláírásával történtek, beleértve az adós társaság kapcsolt vállalkozásának (az cég3) kifizetéseit is. Nevezett személy árnyékügyvezetői tevékenysége miatt pedig az alperes tevékenysége és a vagyonszőkenés között nem fedezhető fel ok-okozati összefüggés.

[20] Az alperes hivatkozására tekintettel az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy névlt az adós cég árnyékvezetője volt-e, tekintettel arra, hogy az alperes hivatkozása szerint kifizetéseket nevezett személy jóváhagyása nélkül nem teljesíthetett. Hangsúlyozta, hogy e vonatkozásban a bizonyítás szintén az alperest terhelte. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem találta igazoltnak, hogy névlt tevékenysége a társaság működésére közvetlen befolyással bírt volna, és hogy a társaság vezetője – az alperes – e személy hatására, befolyására hozta volna meg döntéseit, illetve döntései meghozatala előtt minden esetben névltal egyeztetett volna. Mindezekre tekintettel névlt árnyékvezetői minőségét nem látta megállapíthatónak.

[21] Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy a kifizetéseket, gazdasági döntéseket az alperes e személlyel, mint a beruházó felperesi cég képviselőjével egyeztetette, és nem volt vitás az sem, hogy a felperes tudomással bírt az adós cég gazdasági helyzetéről, a projekttel kapcsolatos problémákról. E tényt támasztja alá, hogy az adós bekövetkezett fizetésektelenségét maga a felperes mint beruházó kívánta orvosolni oly módon, hogy további kölcsönt nyújtott a beruházás megvalósulása érdekében az alperes részére, illetve folyamatos egyeztetési kötelezettséget írt elő közvetítője, névlt útján. A törvényszék álláspontja szerint azonban névlt-t és magát a felperest – az alperes hivatkozásával ellentétben – intézkedési kötelezettség nem terhelte.

[22] Az elsőfokú bíróság vizsgálta az alperes magatartását a rá irányadó gondossági mérce szerint. Megállapította, hogy az alperes az észszerű gazdasági kockázatokkal értelemszerűen együtt járó és az adott helyzetben ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható azon észszerű döntést elmulasztotta, hogy az ügyvédi iroda felé fennálló tartozást az adós cég a felszólítások ellenére megfizesse. Az alperes e meg nem fizetéssel a törvényszék álláspontja szerint túlzott kockázatot vállalt. A felperes alappal hivatkozott arra, hogy az alperes maga döntött úgy, hogy nem kívánja az ügyvédi költségeket megfizetni. E körben a felperest kármegelőzési, kárenyhítési kötelezettség nem terhelte. Az elsőfokú bíróság kiemelte ugyanakkor, hogy nem maga a felszámolási eljárás minősül „más oknak”, hanem az alperes azon magatartása, hogy a felszámolási eljárás megelőzése, illetve elkerülése érdekében

intézkedést nem tett, tartozást halmozott fel. Bár nem vitásan az alperes a projekt tovább folytatása érdekében intézkedéseket tett, azonban minden ezzel kapcsolatos cselekedetét negligálta azzal, hogy a könyvelő és ügyvédi iroda hitelezői követelését – bár erre az adós cég megfelelő fedezettel rendelkezett – nem elégítette ki. Az alperes e magatartásából az elsőfokú bíróság azt a következtetést látta levonhatónak, hogy az érintett időszakban az alperes az ügyvezetői feladatát nem a hitelezők elsődlegessége alapján látta el és a hitelezők követeléseinek teljes kielégítése e magatartásával okozati összefüggésben hiúsulhatott meg.

[23] Mindezen bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az adós felperes által hivatkozott magatartása, mint „más ok” a tőkekövetelés kielégítésének megghiúsulásához vezetett. Az alperes a rá háruló bizonyítási teher ellenére nem adott elő és nem igazolt olyan konkrét tényeket, amellyel bizonyítani tudta volna a felelősség alóli mentesülését, felróható magatartása hiányát nem igazolta. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a felperes e tényállásra alapított keresetét megalapozottnak találta.

[24] A felelősség mértékének megállapításakor a törvényszék figyelemmel volt arra, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében foglaltak szerint az alperes felelősségének mértéke a hitelezői igények összességéhez igazodik. Utalt arra, hogy a 2020. július 30. napi közbenső mérlegben és jelentésben foglaltak szerint a felszámoló összesen 836.450.554 forint hitelezői igényt vett nyilvántartásba, amelyből a felperes bejelentett hitelezői igénye 830.095.946 forint volt. Ez a 2020. július 30. napján közzétett 345,71 forint/euró középárfolyam alapján 2.401.133,74 eurónak felelt meg. A felperes a keresetlevelét 2021. május 21. napján terjesztette elő, a felelősség mértékét euróban meghatározva. Ezen a napon a Magyar Nemzeti Bank által közzétett középárfolyam 349,51 forint/euró volt. E képlet alapulvételével azonban a felperes által a keresetben megjelölt igény meghaladta a hitelezők összességében 836.450.544 forintban nyilvántartásba vett igényét, ami az ismertetett középárfolyam figyelembevételével 2.393.209,19 euró lett volna. A kifejtettek következtében a törvényszék az összhitelezői igényeket meghaladó igény vonatkozásában a keresetet elutasította, és a felelősség mértékét a bejelentett és nyilvántartásba vett hitelezői igények mértékében állapította meg. Az elsődleges kereseti kérelem megalapozottságára tekintettel a másodlagos kereseti kérelem megalapozottságát nem vizsgálta.

[25] A pernyertes felperes perköltségét a törvényszék a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján, a felperes által 19. sorszám alatt csatolt költségjegyzék nyomtatványban feltüntetett számítás szerint állapította meg, figyelemmel a Kúria ügyszám18/6. szám alatti döntésében foglaltakra is.

[26] Az ítélettel szemben az alperes élt fellebbezéssel, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását, másodlagosan az ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet jogszabálysértő, mert nem értékelte a perben jelentősnek minősülő, a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti ok-okozati összefüggés körében tett alperesi állításokat. Előadta, hogy az alperes egyik legfontosabb védekezése az volt, hogy hiányzik a felperes által állított „más ok” és a teljes hitelezői igények kielégítésének megghiúsulása

közötti kauzalitás. Az elsőfokú bíróság ezzel ellentétben bár vizsgálta az alperes károkozó magatartását és mentesülését, azonban egyáltalán nem foglalkozott az ok-okozati összefüggés körében tett alperesi tényállításokkal, valamint az annak alátámasztásául becsatolt iratokkal, és az ítélet jogi értékelést sem tartalmaz ebben a körben. Ennek következtében az elsőfokú ítélet nem felel meg a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. §-a szerinti követelményeknek, és jogsabálysértő.

[27] A fellebbezés utalt a Cstv. 33/A. § (5) bekezdéséhez tartozó miniszteri indoklásra, amely szerint arra az esetre vonatkozóan került bevezetésre e rendelkezés, amikor az adós volt vezetője megnehezítette a vele üzleti kapcsolatba kerülők számára az adós valós pénzügyi helyzetének megismerését. A jelen esetben az alperes azonban eleget tett annak a kötelezettségének, hogy a hitelezők megismerjék az adós pénzügyi helyzetét, illetve annak is, hogy a hitelezői érdekek figyelembevételével járjon el. A vezető tisztségviselő magatartásában rosszhiszeműség vagy csalárd jelleg nem nyilvánult meg, mivel a hitelező folyamatosan tájékoztatást kapott és semmilyen adat, információ, esemény nem volt elzárva tőle. Emellett a törvényszék okszerűtlenül értékelte név szerepét, aki az első pillanattól kezdve a kijelölt kapcsolattartó volt, felé kötelező volt az alperesnek referálni, és minden projekthez kapcsolódó folyamatot követett, az összes pénzügyi mozgásról tudomással bírt, ugyanis azok az ő jóváhagyásához, aláírásához is voltak kötve. Az elsőfokú bíróság azonban ezeket a gazdasági összefüggéseket figyelmen kívül hagyta, és formális megközelítéssel értékelte az ügy különleges körülményeit, így okszerűtlen eredményre jutott az alperes személyes felelősségének megállapításakor.

[28] Az alperes hangsúlyozta a fellebbezésében, hogy a perben a legfontosabb védekezése az volt, hogy nem a magyarországi felszámolási eljárás vezetett ahhoz, hogy a felperes befektetése nem térült meg. Ezt mindvégig hangsúlyozta az eljárás során, továbbá a megismételt eljárásban a 2025. március 14-én kell nyilatkozata III.1.a. pontjában jelölte meg azokat az okokat, amelyek ahhoz vezettek, hogy a felperes 2.000.000 eurós befektetése nem térült meg. Ezek az okok a kiállítás gyártójának – a cég6 cégnek – a csődje és az emiatt keletkezett többletköltségek, a vártnál jóval kevesebb jegyeladás, a kínai projekt kudarc és a cég5 licencia felmondása, továbbá az, hogy a felszámolási eljárás hiányában sem térült volna meg a felperes 2.000.000 eurós befektetése. Az ok-okozati összefüggés sem tényállási szinten, sem a jogi értékelés szintjén nem szerepel az ítéletben. Arra az esetre, amennyiben az ítéltábla arra az álláspontra helyezkedne, hogy az elsőfokú bíróság elvégezte az ok-okozati összefüggés vizsgálatát, az alperes a fellebbezésében kérte annak felülbírálatát okszerűtlenség és logikai hiba következtében. Erre tekintettel kérte az alperes a fellebbezésében másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását. Az alperes ennek alátámasztásául arra hivatkozott, hogy az elsőfokú eljárásban bizonyította az ok-okozati összefüggés hiányát az állítólagos károkozó magatartás és a felperes 2.000.000 eurós követelésének kielégítetlensége között. A hivatkozott előkészítő iratában részletesen bemutatta, hogy a 2018. decemberében megindult felszámolási eljárás nem vezetett ahhoz, hogy a felperes befektetésének megtérülése megéri. A felszámolás megindulása nélkül az adós társaság ugyan tovább működhetett volna, de a felperesi befektetés 2.000.000 euró értékben nem térült volna meg, mivel hiányoztak a szerzői jogok és a források bármilyen további kiállítás megszervezésére és kivitelezésére.

[29] Tévedett az elsőfokú bíróság akkor is az alperes fellebbezési álláspontja szerint, amikor névlnak a szerepét nem árnyékügyvezetőként ítélte meg. Nevezett személy szerepvállalása, és a felperes szoros tájékoztatása és bevonása az adós gazdasági tevékenységébe ahhoz vezet, hogy az alperesi magatartás nem értékelhető károkozó jogellenes magatartásként, és nem indokolja a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti vélelem alkalmazását, de legalábbis a kimentés során figyelembe veendő. A felperest továbbá az adós társaság pénzügyi helyzetére történő rálátása miatt nem illeti meg a külső hitelezőt illető védelem, ezért nem állapítható meg az alperes oldalán jogellenes károkozó magatartás.

[30] Az elsőfokú bíróság okszerűtlenül és ellentmondásosan alkalmazta a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti bizonyítási teher megfordulását, és nem a jogalkotó által kitűzött célnak megfelelően alkalmazta a vélelmet sem a fellebbezés szerint. A vélelem ugyanis a külső hitelező azon hátrányos helyzetét hivatott ellensúlyozni, hogy az adós pénzügyi helyzetéről nem rendelkezik ismerettel, így tehetetlen a hitelezői követelése érvényesítése során. A perbeli esetben azonban a felperes mindvégig tisztában volt a befektetése sorsával, saját maga indította a kifizetéseket, és a projekt nehézségeiről, a felszámolás körülményeiről teljes körű, átfogó ismeretekkel rendelkezett. Ilyen esetben pedig a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alapján a bizonyítási teher megfordulásának alkalmazása nem megfelelő, nem teleologikus értelmezés és az az Alaptörvény 28. cikkébe ütközik. Az alperes ismételten hangsúlyozta a fellebbezésében, hogy a hitelező azért nem kapta vissza a befektetését, mert a projekt gazdasági értelemben nem bizonyult sikeresnek, és nem azért, mert az adós nem tett eleget a kötelezettségeinek. Az ügyvédi számlák nem kapcsolódtak a projekthez, ezért az alperes joggal indult ki abból, hogy az adós társaság megszerzése a felperes költségén történik majd, emiatt az ügyvédi számlák meg nem fizetése, az ügyvédi követelés hátra sorolása nem minősülhet olyan kirívóan észszerűtlen döntésnek, amely az alperes személyes felelősségét megalapozhatná.

[31] Okszerűtlen és iratellenes az elsőfokú bíróságnak az ítélet [134] bekezdésében kifejtett álláspontja is az alperes fellebbezési álláspontja szerint, amely alapján az alperes kirívóan észszerűtlen döntése volt, hogy az cég3 felé kifizetéseket teljesített. Hangsúlyozta, hogy az utóbb a felszámolási eljáráshoz vezető cég10 számlák esedékességekor az adós társaság már nem teljesített kifizetést az cég3 javára, amely ugyan az alperes kapcsolt vállalkozása volt, azonban eleinte minden pénzeszközt a kiállítás tárgyainak és szerzői jogainak fenntartására fordított, és minden egyes kifizetés a felperes jóváhagyásával történt.

[32] Mindezeket akként összegezte az alperes a fellebbezésében, hogy álláspontja szerint a perbeli esetben nem áll fenn olyan jogellenes, károkozó magatartás, amely az alperes személyes felelősségét megalapozná. Amennyiben az ítéltábla ettől eltérő álláspontra helyezkedne, úgy előadta, hogy az elsőfokú bíróság tévesen és okszerűtlenül értékelte a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése szerinti mentesülés keretein belül az ismertetett körülményeket: a felperes átfogó ismereteit az adós társaság pénzügyeiről, a tartozásokban, kifizetésekből vállalt szerepét, a befektetésének tagi kockázatvállaláshoz hasonló körülményeit és a felszámolással kapcsolatos beavatottságát.

[33] Az alperes a fellebbezésében külön támadta a felperes javára megítélt 30.169.000 forint ügyvédi költséget, annak eltúlzottságára való hivatkozással. Hangsúlyozta, hogy az alperes számára az elsőfokú bíróság az elsőfokú pernyertességekor 282.000 forint perköltséget állapított meg. Kiemelte továbbá, hogy a felperes ügyvédi költségként számította fel a cég10 Irodákkal való egyeztetést is a cég10 követelésének érvényesítésével kapcsolatban az F27. szám alatt mellékletként csatolt költségjegyzékben. Azzal érvelt, hogy ezek a költségek nem tartoznak az ügyhöz, a felperes és a felszámolást megindító cég10 Irodák együttműködését igazolják.

[34] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes perköltségben marasztalását kérte. Ez utóbbi körében a felperesi jogi képviselő másodfokú eljárással összefüggő ügyvédi munkadíja iránti igényt kívánt érvényesíteni, amelyet a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján kért megállapítani, 1.627.220 forint + áfa összegben.

[35] Összefoglalva az álláspontját azt hangsúlyozta, hogy az alperes nem bizonyította a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti esetben, hogy nem következett be fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette. Az alperes szándékosan idézte elő az adós fizetési képtelenségének megállapítását, ezzel végleg megghiúsította a társaság jövőbeni projektjeit, amelyek lehetővé tették volna a hitelezői igények kielégítését. Az alperes számos szándékos magatartásával egyébként is csökkentette az adós társaság vagyont. Alapítvány hivatkozik más személy árnyéküzvezetőségére, és ha ez még igaz is volna, úgy az őt nem mentesíti a felelősség alól. A megítélt perköltség a per és a perben történt szakértői bizonyítás összetettségére, annak költségeire és a per időtartamára tekintettel nem eltúlzott.

[36] A releváns alperesi magatartásokat az alábbiak szerint foglalta össze a felperes a fellebbezési ellenkérelmében:

1. Az alperes a felszámolás megindulásakor nem adta át a felperesi követelés biztosítékául is szolgáló nagy értékű (280.000.000 forint) vagyontárgyakat és egyébként sem tett eleget a Cstv. 31. §-ában foglalt egyes kötelezettségeinek, illetve nem tett eleget az éves beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének sem, nem működött együtt a felszámolóval.

2. Az alperes bagatell összegű, nem vitatott követelések miatt szándékosan hagyta megindulni a cég1 (adós társaság) felszámolását annak ellenére, hogy saját nyilatkozata szerint is rendelkezésére állt az a pénzösszeg, amely a felszámolás alapjául szolgáló kiegyenlített számlatartozások maradéktalan rendezésére elegendő volt. Az adós társaság felszámolásának megindulásával lehetetlenné vált a kiállítások további megrendezése, ezzel az alperes ellehetetlenítette, hogy a hitelezői követelés legalább részben megtérülhessen.

3. Az alperes maga állította, hogy a felszámolás alapjául szolgáló számlatartozások kiegyenlítése helyett az adós társaság a kiállítás helyszínének a bérleti díja, illetve a kiállítási tárgyak felújítási díjának kifizetését teljesítette. Ezeket a költségeket az alperes a magyar adós

társaság kapcsolt vállalkozása, az cég3 német jog alatt bejegyzett részvénytársaság fedezte, amely közvetetten az alperes tulajdona volt. Ezzel az alperes a kapcsolt vállalkozásait előnyben részesítette már a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően annak ellenére, hogy a bérleti díj és az eszköz felújítások miatti tartozások nem fenyegettek felszámolással.

4. Az alperes az első és az egyetlen megvalósult kiállításból befolyó bevételt soha nem követelte a saját érdekeltségébe tartozó cég3-tól, amely 487.936 euró összeget tett ki. Ezzel az alperes elismerte, hogy ez esetben is a kapcsolt vállalkozását részesítette előnyben.

5. Az alperes harmadik személyek közötti jogvita miatt megsemmisítette a felperes követelését biztosító zálogtárgyakat, amelyeknek a felperes volt a jogosultja, és azok értéke – az alperes által megjelölt – 280.155.000 forint összeget tett ki. A zálogtárgyaknak az alperes általi társaságból való kivonása, valamint azok jogellenes megsemmisítése olyan magatartások, amelyek következtében az adós társaság vagyona 280.155.000 forint összeggel csökkent.

6. Az alperes nem tudott elszámolni az adós társaságnak a cég9-ben fennálló 93.000.000 forint értékű részvényeivel. Saját állítása szerint 2018. február 23. napján az adós társaság rendelkezett a részvényekkel, majd az alperes beismerte, hogy ezek után „nem foglalkozott” a részvényekkel. A részvények a felszámolásban már egyáltalán nem voltak meg, és az esetleges értékesítésből származó bevétel vagy egyéb ellenérték sem tűnt fel a könyvekben. Ez a magatartás önmagában megalapozza az alperes felelősségét, amely által az adós társaság vagyona 93.000.000 forint összeggel csökkent.

[37] A felperes szerint az elsőfokú bíróság döntésének alapjául szolgáló magatartást (az adós társaság felszámolásának meg nem akadályozását) a bírói gyakorlat egyértelműen olyan, a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó magatartásként azonosítja a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése értelmében, amely a vezető tisztségviselő felelősségének megállapításához vezethet. Az erre vonatkozó gyakorlatot a felperes az elsőfokú eljárás során is bemutatta, amelyet a fellebbezési ellenkérelmében röviden ismertetett. Hangsúlyozta, hogy az irányadó bírói gyakorlatból nem következik, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben az adós tevékenységét be kellene fejezni. Sőt, amennyiben az ésszerű, úgy annak folytatására a társaság likviditásának visszanyerése érdekében törekedni kell. Ebből viszont logikusan következik álláspontja szerint, hogy a vezető tisztségviselőnek egyúttal tartózkodnia kell minden olyan magatartástól, ami a sikeres tovább működést szándékosan megghiúsítja.

[38] A perbeli esetben maga az alperes csatolt olyan bizonyítékokat, amelyekből kitűnik, hogy a projekt más országban történő megvalósítása sikeres lehetett volna, tehát maga az alperes is azt gondolta, hogy a tevékenység folytatása esetén a társaság fizetőképessége helyreállítható és a hitelezők teljes kielégítése megtörténhet. Az adós társaságnak számos egyéb lehetősége és terve volt a kiállítás megrendezésére, és az alperesnek arra is volt javaslata, hogy mi történjen akkor, ha a cég5-szal nem sikerül megállapodni, így átszervezte volna a kiállítást vagy az ahhoz kapcsolódó vagyontárgyakat értékesítette volna. Ez egyebekben alátámasztja azt is, hogy a zálogtárgyaknak – amelyeket

később az alperes megsemmisített – a cég5 licenc hiányában is volt értékük. Az alperes tehát annak ellenére hagyta, hogy az adós társaság felszámolása 2019. májusában meginduljon, hogy előtte két hónappal még számos tervet vázolt fel a tovább folytatás érdekében. Ezek a tervek a felszámolás megindulásával váltak végleg lehetetlenné. Az a perbeli magatartás, hogy a vezető tisztségviselő olyan költségek miatt hagyja a felszámolás megindulását, amely költségeket saját állítása szerint is ki tudott volna fizetni, miközben hetekkel korábban még reális üzleti terveket vázolt fel a felperesnek, a felelőssége megállapítását kell, hogy eredményezze. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság okszerűen értékelte a bizonyítékokat, amikor arra jutott, hogy a felperes felelőssége megállapítható a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében foglalt második fordulatra (más ok) tekintettel. Az elsőfokú ítélet tehát nem jogsértő a fellebbezési ellenkérelem szerint.

[39] Alapítanul állítja azt is az alperes a fellebbezésében a felperes fellebbezési ellenkérelme értelmében, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében nem értékelte az alperesnek az ok-okozati összefüggés hiányával kapcsolatos előadását és az ennek alátámasztásául benyújtott bizonyítékokat. Az alperesnek a licencia kapcsán tett érvelése is súlytalan, mert nem a licenciának a felszámolás elrendelését és megindulását egy hónappal követő felmondása vetett véget a projektnek. A projekt megvalósításának sikere már teljesen elveszett 2019. május 16. napján, ennek oka pedig kizárólag az volt, hogy az alperes tétlenül nézte az adós társaság felszámolását. Az elsőfokú bíróság vizsgálta az ügy szempontjából lényeges okozati összefüggést, ennek keretében azt, hogy a felszámolási eljárás következtében a kiállítás akár csökkentett tartamú megszervezésére, és így az adós társaságot terhelő hitelezői igények kielégítésére már nem volt lehetőség. Az elsőfokú ítélet tehát ebből a szempontból sem jogsértő.

[40] A felperes álláspontja szerint az alperes mentesülésre vonatkozó érvelése is alaptalan. Hangsúlyozta, hogy név1 nem volt árnyékügyvezető, mert nem bír döntéshozatali jogosultsággal vagy befolyással a társaságban, hanem kizárólag a kölcsönszerződés 3.2. pontját tartották be a felek azáltal, hogy az ő beleegyezése is szükséges volt a kifizetések teljesíthetőségéhez. Ez egy tipikus hitelezői biztosíték volt, ami nem eredményez árnyékügyvezetői státuszt. Amennyiben pedig árnyékügyvezetőnek is minősülne, az alperes akkor sem szabadulna a jelen perből. Több károkozó esetén ugyanis a felelősség egyetemleges [Cstv. 33/A. §-a (1) bekezdése], mely egyetemlegesség alapján a felperes az igényét kizárólag az alperestől is követelheti. Az alperes pedig külön perben követelhetné név1-től a felróhatósága aránya alapján öt terhelő összeg megfizetését.

[41] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésének alkalmazhatóságát is. Az alperes nem vitatottan nem vagy nem megfelelően tett eleget a gazdálkodó szervezet éves beszámolója letétbehelyezési és közzétételi kötelezettségének, erre tekintettel pedig a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alkalmazható volt. Az elsőfokú bíróság tehát helyesen alkalmazta a vonatkozó szabályt az ítélet [111] bekezdése szerint. Az alperes egyebekben nem bizonyította, hogy az éves beszámolót a felperesi hitelezőnek átadta volna, és a felperes más egyéb forrásból sem ismerte az adós részletes gazdálkodási adatait.

[42] Vitatta a felperes a fellebbezési ellenkérelmében az alperes azon állítását, hogy a felperes tagi, tulajdonosi minőséggel bírt az adós társaságban és ezért ún. belső hitelező lenne. Álláspontja szerint a jelen perben a felperes ún. külső hitelezőnek minősül, mert soha nem volt tagja az alperes vezette adós társaságnak. Önmagában az a körülmény, hogy a kölcsönszerződés alapján a felperes által kijelölt személy kizárólag a projekt költségekre ráláthatott, nem eredményez személyi összefonódást vagy a tevékenységek összehangolását, amely a felperest belső hitelezővé tehetné.

[43] A felperes fellebbezési ellenkérelmében kifejtett álláspontja szerint az alperes másodlagos fellebbezési kérelme sem teljesíthető. Ezt azzal indokolta, hogy a felperesnek két – vagylagos viszonyban álló – kereseti kérelme volt, melyek közül az elsőfokú bíróság az elsődleges kereseti kérelemnek adott helyt a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében foglalt felelősségi alakzat második, más okra vonatkozó fordulata szerint. Ebből eredően a felperes másodlagos, vagyonsökkenésre vonatkozó kereseti kérelmét nem bírálta el. Ebből az következik, hogy az ítéltábla nem utasíthatja el a felperes keresetét, mert a felperes ezáltal elveszítené a fellebbezési lehetőségét a másodlagos kereseti kérelme tekintetében, miközben arról csak egy ízben, az ítéltábla előtt születne elsőként döntés. Mindezek alapján kizárólag az alperes elsődleges fellebbezési kérelmének lehetne helyt adni, amennyiben az alapos lenne, amit a felperes az ellenkérelmében vitatott.

[44] A felperes javára megítélt 30.169.000 forint ügyvédi költség tekintetében azzal érvelt a felperes, hogy az valójában 19.478.039 forint plusz áfa összeg volt. Ezen kívül a perköltség részeként érvényesítette a felperes a 36.000 forint eljárási illetéket, valamint az általa megbízott magánszakértő díjaként 4.242.000 forint + áfa összeget. Mindezt az F/27. számú mellékletként csatolt költségkimutatás részletezi. Irrelevánsnak állította, hogy az alperes számára az első elsőfokú nyertességek a törvényszék 282.000 forint perköltséget állapított meg, mivel az az alperes döntése volt, hogy a jogi képviselő munkadíját ebben az eljárásban az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja szerint kérte megállapítani. A jelen ügy 2021. május 21. napján benyújtott keresetlevéllel indult, vagyis több mint 4 éve folyamatban van. Ezen idő alatt 13 vagy 14 tárgyalást tartott a bíróság, az ügyben terjedelmes magánszakértői bizonyítás is folyt, illetve egy másodfokú eljárás már volt korábban, ahol a felperes volt a sikeresen fellebbező fél. A több mint 4 év alatt az üggyel kapcsolatban felmerült 390 órányi munka nem tekinthető eltúlzottnak, figyelemmel az ügy közel 1.000.000.000 forintos valós értékére. Minderre tekintettel az elsőfokú ítélet perköltség megállapításra vonatkozó része is jogszerű.

[45] Az elsőfokú ítéletnek nem volt fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért azt az ítéltábla a Pp. 358. § (5) bekezdése alapján teljes terjedelmében bírálta felül.

[46] A fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

[47] A Fővárosi Ítéltábla mindenekelőtt a fellebbezésnek az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló indítványát vizsgálta, mert annak eredményessége esetén az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatára nem kerülhet sor. A másodfokú bíróság a fellebbezésben előadott felülbírálati jogkörében [Pp. 369. § (1)-(4) bekezdése] eljárva megállapította, hogy az elsőfokú ítélet a fellebbezésben e körben előadott okok miatt nem jogszabálysértő. Csak részben értett egyet az alperessel abban, hogy az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatra alkalmatlan, de nem azért, mert az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése az ügy érdemi eldöntésére is kihatott, és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges. Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból téves jogi következtetést vont le, amikor az alperes felelősségét a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének második fordulata (az alperes a hitelezők érdekeit figyelmen kívül hagyó magatartásával okozati összefüggésben a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése más okból megghiúsulhat) alapított elsődleges kereset alapján megállapította. A felperes a kereseteit eshetőlegesen terjesztette elő. Az elsőfokú bíróság az elsődleges keresetnek helyt adott, ezért a másodlagos – a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének első fordulata (vagyoncsökkenés) – alapított keresetét érdemben nem vizsgálta.

[48] A felperes a jelen perben az elsődleges kereseti kérelmét arra a tényállítására alapította, hogy az alperes felróható magatartásával okozati összefüggésben a hitelezők követeléseinek teljes kielégítése más – az adós vagyonának csökkenésétől eltérő – okból megghiúsult. Ennek következtében pontosan meg kellett jelölnie az alperesnek azt a magatartását, amiből az a következtetés vonható le, hogy az alperes az érintett időszakban az ügyvezetői feladatát nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és azt is, hogy ezzel okozati összefüggésben a hitelezők követeléseinek teljes kielégítése pontosan milyen más ok miatt hiúsult meg.

[49] A felperes e tekintetben a 2025. január 3. napján a bíróságra érkezett 8. sorszám alatti beadványa 3.1. pontjában foglaltakkal pontosította az előadását. Azt állította, hogy az alperes azon szándékos magatartása vezetett az adós társaság felszámolásához, hogy bár a források rendelkezésre álltak azoknak a számláknak a kielégítésére, amelyek megfizetésének hiánya vezetett a felszámolási eljárás elrendeléséhez, azonban azokat mégsem fizette ki az adós társaság, ennek tényét pedig maga az alperes is elismerte ellenkérelmében. Mindez a fizetéseképtelenség 2017. március 1-i bekövetkeztét követően, 2018. második felében történt. Bár az alperesnek kész terve volt arra, hogy a kiállítás más helyszíneken mégis megvalósuljon – ami egyébként a hitelezői érdekek szem előtt tartását jelenthette volna –, ugyanakkor e kész terv ellenére pár hónappal ezt követően maga döntött úgy, hogy 10.000-19.000 euró tartozás miatt az egész céget „bedönti” és felszámolásba juttatja. Ez a felperes álláspontja szerint passzív magatartás volt, mivel az alperes tétlenül nézte azt, hogy a csekély mértékű tartozás miatt a kész terv ellenére az adós társaság felszámolás alá kerül.

[50] Ahogy azt az ítéltábla a korábbi, hatályon kívül helyező végzésében már kifejtette, a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján kártérítési jogviszony keletkezése csak abban az esetben állapítható meg, ha a felperes által megjelölt felróható és jogellenes magatartás okszerűen vezetett a hitelezők követeléseinek megghiúsulását vagy az adós vagyonának csökkenését eredményező vagyoni hátrány bekövetkezéséhez, amelynek érvényesítéséhez nem elegendő, hogy az adós fizetéseképtelenné válik és egy adott időpontban nem képes

teljesíteni a tartozásait. Az alperes felelősségére okot adó kártérítési jogviszony nem az erőfeszítése ellenére elmaradt gazdasági eredményből, hanem csak a jogellenes károkozó magatartásokból keletkezhet. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából az alperes magatartását a rá irányadó gondossági mérce szerint, az észszerű gazdasági kockázatokkal értelemszerűen együtt járó és az adott helyzetben ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható döntések figyelembevételével kell elbírálni.

[51] A Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerint amennyiben a vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően neki felróhatóan nem vagy nem megfelelően tett eleget a gazdálkodó szervezet éves beszámolója [összevont (konszolidált) éves beszámolója] külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, vagy nem teljesíti a 31. § (1) bekezdés a)–d) pontja szerinti beszámolóképzési, irat- és vagyonátadási, továbbá tájékoztatási kötelezettségét, neki kell bizonyítania, hogy a vezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette. Az (5) bekezdés nem egy újabb felelősségi tényállás az (1) bekezdéshez képest, hanem egy bizonyítási terhet megfordító szabály. Ennek megfelelően ilyen esetben a vezetőnek kell bizonyítania, hogy vezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette.

[52] A perbeli esetben az alperes az éves beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének a 2017., 2018. és 2019. évekre vonatkozóan nem vitásan nem tett eleget, e körben a felróhatósága hiányát nem igazolta kétséget kizáróan, ezért a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alkalmazásával a felperesnek azt nem kellett bizonyítania, hogy az alperes tisztsége alatt az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, ellenben az alperesre hárult annak bizonyítási terhe, hogy a fenyegető helyzet nem állt fenn. Jelen másodfokú eljárásban ennek azonban már nem volt ügydöntő jelentősége, tekintettel arra, hogy az alperes fellebbezése nem tette vitássá a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét, és annak szakértői véleményre alapítottan megállapított időpontjának elsőfokú bíróság általi megállapítását. Fellebbezésében kizárólag azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta az okozati összefüggés körében tett, annak hiányát állító előadásait.

[53] A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében szabályozott két törvényi tényállás elemzésével az ítéltábla álláspontja szerint csak az következhet, hogy a második tényállásban szabályozott „más ok” nem lehet azonos az első tényállás szerinti vagyonszökkenéssel, azaz nem az adós aktív vagyonának csökkenése révén eredményezi a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése megghiúsulásának lehetőségét.

[54] Az ítéltábla álláspontja szerint nem minősül a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése más okra visszavezethető megghiúsulásának lehetőségét előidéző oknak az a felperes által hivatkozott körülmény, hogy bár a források rendelkezésre álltak azon számlák kielégítésére, amelyek megfizetésének hiánya vezetett a felszámolási eljárás elrendeléséhez, azonban azokat mégsem fizette ki az adós társaság, és az alperes e

szándékos magatartása vezetett az adós társaság felszámolásához. Ilyen felsőbb-bírószági gyakorlatot az ítéltábla nem ismer, és ilyen gyakorlatot maga sem követ. A felperes által a [36] bekezdés 3–6. pontjaiban összegzett előadásainak a vagyonsökkenésre alapított másodlagos kereset elbírálása során lehet jelentősége – az alperes által a fellebbezésében hiányolt okozati összefüggés fennálltának vizsgálata után – nem pedig az elsődleges kereset elbírálása során.

[55] A hivatkozott Kúriai döntések sem támasztják alá a felperes által állítottakat az ítéltábla szerint. A felperes által hivatkozott, a Kúria ügyszám15/3. számú ítélete [40] bekezdésében bár valóban az olvasható, hogy más ok lehet például – egyebek mellett – az adósságok felhalmozása, ugyanakkor a [41] bekezdés szerint „az alperesnek az adós gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetében elkövetett – a felperes által az elsőfokú eljárás során a hitelezői követelések teljes kielégítésének megghiúsulását előidéző más okként megjelölt – azon mulasztása, hogy nem érvényesítette szabályszerűen a Zrt. felszámolási eljárásában az adósnak a Zrt.-vel szemben fennállt követelését, és így jogvesztés következett be, azaz a követelés megszűnt, az adós követelésállományát, vagyis forgóeszköz-állományát csökkentette, tehát az adós Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének első fordulata, nem pedig a második fordulat alapján kell vizsgálni”. Ugyanez a megállapítás érhető tetten a Kúria Gfv. 30.198/2021/4. számú határozatának [36] bekezdésében is.

[56] Az ítéltábla töretlen álláspontja szerint önmagában abból, hogy a társaság bármely okból felszámolás alá kerül, nem következik közvetlenül és feltétlenül hogy a hitelezői igények kielégítésére nem kerül sor vagy az veszélybe kerül. Hangsúlyozni szükséges továbbá, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés második fordulata szerinti, vagyonsökkenésen kívüli „más ok”-nak szoros közvetlen logikai láncolatban kell az okozathoz – a kielégítés megghiúsulásának veszélyéhez – vezetnie.

[57] A Pp. 341. § (2) bekezdése szerint a bíróság egyes kereseti kérelmek felől vagy a kereseti kérelemnek önállóan elbírálható egyes részei felől részítélettel is határozhat, ha a többi kérelem vagy kérelemrész, illetve a beszámítás eldöntése végett további tárgyalásra van szükség. A részítélet a később hozott ítélettel a beszámításra, illetve a viszontkeresetre vonatkozó tárgyalás eredményéhez képest hatályon kívül helyezhető, hatályában fenntartható vagy megfelelően megváltoztatható. A (3) bekezdés értelmében a bíróság a látszólagos halmazatban álló kereset vagy keresetek elutasításáról részítélettel is határozhat, ha a halmazatban álló más kereset vonatkozásában további tárgyalására van szükség. A további kereset vonatkozásában a tárgyalás csak a részítélet jogerőre emelkedése után folytatható.

[58] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróságtól a fentiekben kifejtett eltérő jogi álláspontja miatt az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (4) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a felperes elsődleges kereseti kérelmét elbíró részítéletnek tekintette, és azt a Pp. 369. § (3) bekezdésének c) pontjában rögzített felülbírálati jogkörében eljárva a felperes által megjelölt jogalapon megalapozatlannak találta, ezért a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet részítéletnek minősítve megváltoztatta, és az elsődleges keresetet elutasította.

[59] Az elsőfokú bíróságnak az eljárás folytatása során a másodlagos kereseti kérelmet érdemben kell elbírálnia.

[60] A felperes keresetei egymással eshetőlegesen viszonyban álltak, azaz látszólagos tárgyi keresethalmazatot képeztek. Arra tekintettel, hogy az ítéltábla az elsődleges kereseti kérelmet megalapozatlannak találta, a pernyertesség-pervesztesség aránya a másodlagos kereseti kérelem érdemi elbírálását követően lesz megállapítható, ezért az ítéltábla a Pp. 383. § (5) bekezdése alapján mellőzte a rendelkezést az elsőfokú perköltség viseléséről, erről az elsőfokú bíróságnak kell az eljárást befejező határozatában döntenie.

[61] Az alperes fellebbezése ugyanakkor az elsődleges keresetet elbíró elsőfokú ítélet-rész tekintetében eredményre vezetett, ezért az ezzel összefüggésben felmerült másodfokú perköltsége megfizetésére a Pp. 83. § (1) bekezdése és 383. § (5) bekezdése alapján a felperes köteles. Az alperes a másodfokú eljárással felmerült költségigényét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. § (1), (2) és (5) bekezdése alapján meghatározott ügyvédi munkadíjban jelölte meg, azonban jelen per nem meghatározható pertárgyértékű, ezért az Ükr.-nek nem az alperes által megjelölt rendelkezései, hanem a 3. § (3) bekezdése irányadó. Az ítéltábla ezért az alperes másodfokú eljárással felmerül perköltségét a nem meghatározható pertárgyértékű ügyekre az Ükr. 3. § (3) bekezdése szerint alkalmazandó 6.000 forintos ügyvédi óradíj és 15 munkaóra figyelembevételével állapította meg.

[62] A másodfokú bíróság az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. § (1) bekezdés v) pontja alapján az adott pertípusra fennálló tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 48.000 forint fellebbezési illeték megfizetésére a Pp. 101. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest. Az ítéltábla tájékoztatja a feleket, hogy az illetékfizetési kötelezettség a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé. Az illeték megfizetésénél közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság nevét, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[63] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján a fellebbező alperes kérelmére tartott tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2026. április 1.

Dr. Mózsik Tímea s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

Dr. Kovács Mária s.k.
Dr. Merőtey Anikó s.k.

bíró
bíró

A kiadmány hiteléül: